

Parallel aldeles ikke passer. — Endnu skal jeg omtale, at det ærede Medlem bemærkede, at der var dannet en Fond til kirkelige Formaal, og at han i sin Tid havde erindret om, at Dannelsen af en saadan Fond var stift imod, hvad der havde foreligget ved Lønningsloven, og efter at det ærede Medlem dernæst havde tænkt sig noget nærmere om, bemærkede han, at Fonden i dette Tilfælde dog ikke skulde betragtes som een Fond, men som syv; men saa formener jeg ogsaa, at dersom nu dette er Tilfældet — i Virkeligheden dannes der slet ikke nogen Fond, thi hvad der afskippes fra ethvert Sogn, behandles som Noget for sig, saa at der ikke i almindelig Forstand er daenstet nogen Fond — naar vi først faae det delt ud i 7 Dele, saa haaber jeg ogsaa, at det ærede Medlem vil indrømme, at enhver Parallel mellem, hvad der paa denne Maade sker, og hvad der var foreslaaet at skulle ske ved Lønningsloven, maa aldeles falde bort; thi det, at foreslaa Dannelsen af en Fond, hvori alle de til Kirkens Understøttelse henlagte Midler skulde opsamles, er Noget saa aldeles forskjelligt fra det, hvorom der her kan være Tale, at der her slet ingen Sammenligning kan være.

Winther: Jeg vilde kun tillade mig nogle faa Bemærkninger angaaende enkelte af de Punkter, der her foreligge. De have iøvrigt været omtalte fra flere Sider; men baade min egen Stilling til dem og tillige den Maade, hvorpaa de ere blevne belyste under den nye Situation fra en enkelt Rigsdagsmands Side, gjør, at jeg ikke nu vil frasælde Ordet, skjøndt jeg ellers havde tænkt ikke at ville opholde Thinget længere. Der er for det første Spørgsmaalet angaaende Stiftsmidlerne. Der blev af det Medlem (Berg), som har kastet et meget stærkt Lys hen paa de forskjellige foreliggende Forslag fra Situationens Standpunkt, gjort gjældende, at, naar man stemte for det Forslag, der nu forelaa fra Udvalgets Flertal angaaende Stiftsmidlerne, saa kom man til at give Administrationen Baaben i Hænde mod os med Hensyn til Ordningen af hele dette Forhold, navnlig Præstestøttelsesforholdet. Dette var efter min Mening en temmelig stærk Udtalelse af det ærede Medlem, en Udtalelse, som jeg for mit Bedkommende, da jeg har i Sunde at stemme for dette Forslag, ikke vilde paahøre uden at gjøre Indsigelse derimod. Jeg kan jo staa saa aldeles frit overfor alle de Forslag, der her foreligge; da jeg ikke har havt Lob eller Del i den mindste Forhandling om dem paa noget Sted og heller ikke har stillet noget Forslag, staaer jeg som ganske fremmed og betragter dem upartisk, ikke fra Situationens Standpunkt, men fra det Standpunkt, som enhver Rigsdagsmand bør indtage, naar han staaer her i Salen. Altsaa jeg siger: Lad mig sammenligne det Forslag, der her foreligger fra Udvalgets Flertal, med det Forslag, der foreligger

fra Mindretallet, og med det Forslag, vi vedtog ved 2den Behandling. Det sidstnævnte Forslag havde efter min Mening en uheldig Egenkab, navnlig deri, at det berørte et af de Spørgsmaal, som det er vanskeligt at røre ved i Riber som disse, hvor man kan sige, at Saloustien mellem de forskjellige Dele af den lovgivende Magt gjør sig saa stærkt gjældende. Det var uheldigt, at der blev berørt et saadant konstitutionelt Spørgsmaal, og det var kun derved, at man satte en Reservation ind, hvori Nogle lagde Noget, og Andre lagde Intet, at man kom ud over Forlegenheden. Men naar vi nu stemme for Flertallets Forslag, saa blive vi fri for hele dette omskridte Spørgsmaal, som iøvrigt ikke var til Nytte for fire Stilling. Naar der nemlig staaer, at Kongens Ret vedbliver at være den samme som altid, saa er det omtrent det samme, enten det staaer der eller ikke; men nu foreslaar det ærede Medlem tilligemed et andet æret Medlem, at man, efter at det er blevet vedtaget af Thinget, skal stemme det ud. Nu vil jeg spørge: Hvad kunde det give Anledning til at tænke om Afstemningen, hvis Thinget gik med disse ærede Forslagsstillere? Vilde man da ikke, især efter den Motivering, som kom fra det ærede Medlem, mene, at det var rigtigt at borttage denne Sætning, fordi man ikke erkjendte, at Kongen havde en saadan Ret, og var det ikke uheldigt at reise dette Spørgsmaal her, naar det er aldeles unødvendigt at reise det? Det Forslag, som nu foreligger, har dernæst den gode Side, at det tillader Noget, som vi ikke have kunnet forhindre, saalænge Rigsdagen har bestaaet, nemlig at der foretages slige Afkortninger; jeg er nemlig mere tilfreds med at have givet mit Bifald til, at Noget sker, end at jeg ser det ske for mine Dine, naar jeg ikke ved noget Middel kan forhindre det, uagtet jeg misbilliger det. Jeg siger altsaa, at jeg er tilfreds med, at vi tillade dette. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at jeg har en særlig Grund, hvorfor jeg billiger det, og det er den, at det er mig inderlig kjær, at der er bleven gjort det, som der er gjort, nemlig, at de usforholdsmæssig store Embeder ere blevne beklippede. Da vi nemlig ikke have været saa heldige under de ulykkelige Forfatningsforhold, hvorunder vi lede, at kunne faae en Lov sat igjennem, som vi billige, saa er jeg dog glad ved, at der er stiftet nogen Beparelse ligeoverfor Embedsmænd, paa samme Tid som andre Embedsmænd af samme Art leve under alfor trykkende Forhold; det er jeg glad ved, og jeg har tidligere tilladt mig at udtale det, ja, jeg erindrer endogsaa, at jeg fik en Reprimande derfor fra det ærede Medlem fra Veile Amts 2den Valgtreds (Berg); men jeg har imidlertid tilladt mig at blive ved min Anskuelse. Men dernæst er der den Fordeel ved dette Forslag, at det henfører Anvendelsen til bestemte Punkter, og her er det, at jeg vilde gjøre en Bemærkning, aldeles uafhængig af, hvad der